

Leefbaarheid en veiligheid in Hengelo

Uitgevoerd in opdracht van de gemeente Hengelo

December 2019

Colofon:

Leefbaarheid en veiligheid in Hengelo 2019

Tekst: M. Schroeten en S. Visschedijk

Uitgave: Kennispunt Twente, december 2019

© 2019, Kennispunt Twente, Enschede. Auteursrechten voorbehouden. Overname van dit rapport (of gedeelten daarvan) is toegestaan, mits de bron wordt vermeld.

SAMENVATTING

Hieronder worden de voornaamste resultaten per onderwerp, kort samengevat. Meer dan eens wordt de term 'schaalscore' gebruikt. Dit is een samengestelde score tussen de 0 en de 10. Deze term wordt kort toegelicht in paragraaf 1.2. Hierbij geldt meestal, dat hoe hoger de score op de schaal, hoe meer overlast men ervaart. Bij sociale cohesie is hoe hoger de score, hoe gunstiger de sociale cohesie is.

LEEFBAARHEID WOONBUURT

'De mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om' best scorende stelling binnen de indicator *sociale cohesie*

Sociale cohesie geeft weer in welke mate mensen zich verbonden voelen met hun woonbuurt. Voor het berekenen van de schaalscore zijn vier stellingen samen omgerekend naar de indicator sociale cohesie. Inwoners van Hengelo beoordelen de sociale cohesie in hun buurt gemiddeld met een 6,0 (6,2 in 2017). Het verschil is niet significant.

Hengeloërs per saldo negatief over ontwikkeling eigen woonbuurt

Het aandeel Hengeloërs dat vindt dat de buurt is achteruitgegaan in de afgelopen twaalf maanden is met 19 procent groter, dan de groep die vindt dat er een vooruitgang heeft plaatsgevonden (7%). Daarmee is er sprake van een negatief saldo van 12 procent. Minder Hengeloërs vinden dat de buurt waarin men woont gelijk gebleven is (71% in 2019 tegen 76% in 2017). Dit verschil is significant.

Een rapportcijfer 7,7 voor de leefbaarheid van de woonbuurt

Hengeloërs geven - net als in 2017 - gemiddeld een rapportcijfer 7,7 voor het wonen in hun buurt.

De gemeente heeft aandacht voor verbeteren leefbaarheid en veiligheid in de buurt volgens één derde deel van de inwoners van Hengelo

In 2019 vinden significant meer inwoners van Hengelo dat de gemeente aandacht heeft voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt dan in 2017. 16 procent vindt dat ze ook goed geïnformeerd worden over het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Bijna drie op de tien inwoners (29%) van Hengelo zijn (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid

OVERLAST IN DE BUURT

In 2019 meer overlast ervaren dan in 2017: te hard rijden meest voorkomende vorm van overlast.

Te hard rijden wordt met 77 procent het meest signaleerd. Hondenpoep (65%), rommel op straat (62%) en parkeerproblemen door bijvoorbeeld foutgeparkeerde voertuigen of drukte (56%) komen volgens meer dan de helft ook wel eens voor in hun buurt. Ook wordt agressief verkeersgedrag door iets meer dan een kwart van de buurtbewoners geconstateerd (27%). Het verschil in ervaren overlast is in 2019 hoger dan in 2017.

Fysieke verloedering in 2019 significant hoger dan in 2017.

Eén van de meest zichtbare problemen in buurten is fysieke verloedering. De volgende vier vormen van overlast behoren tot fysieke verloedering: rommel op straat; vernield straatmeubilair; bekladde muren of gebouwen; hondenpoep. Hondenpoep en rommel op straat zijn de meest zichtbare vormen van fysieke verloedering.

Op basis van de mate van voorkomen van overlast is een schaalscore van fysieke verloedering berekend. In 2019 bedraagt de schaalscore een 3,0. Dit is significant hoger dan in 2017 toen de indicator op een 2,7 lag.

Score op sociale overlast nagenoeg onveranderd.

De volgende vijf vormen van overlast behoren tot sociale overlast: dronken mensen op straat; rondhangende jongeren; drugsgebruik of drugshandel; mensen die op straat worden lastiggevallen en overlast door buurtbewoners. Daarvan geven rondhangende jongeren, dronken mensen op straat en overlast door buurtbewoners volgens één op de vijf Hengeloërs overlast. De indicator op de ervaren mate van overlast is met 0,2 procentpunt toegenomen ten opzichte van 2017, naar een 1,8. Het verschil met 2017 is niet significant.

Verkeersoverlast toegenomen

Een andere vorm van overlast in de buurt is verkeersoverlast. Het gaat om: te hard rijden; parkeerproblemen en agressief gedrag in het verkeer. In 2019 is het aandeel inwoners van Hengelo dat vindt dat de overlast door verkeer wel eens voorkomt, toegenomen. Voor alle drie vormen van verkeersoverlast is de toename significant. Gemiddeld scoort Hengelo een 3,9 op de schaalscore voor verkeersoverlast. Dit is significant hoger dan in 2017 (3,5).

Meer 'totale overlast'

Op basis van alle dertien genoemde vormen van overlast/buurtproblemen in de voorgaande paragrafen, is een laatste schaalscore, de 'schaalscore totale overlast', samengesteld. Gemiddeld scoort Hengelo een 1,9 op totale overlast. Dit is significant hoger dan in 2017 toen de schaalscore op 1,6 lag.

Te hard rijden zou als eerste moeten worden aangepakt volgens inwoners

Te hard rijden (34%), parkeerproblemen (19%), hondenpoep (17%) en rommel op straat (15%), vormen een duidelijke top vier van soorten overlast, die volgens Hengeloërs als eerste moeten worden aangepakt.

VEILIGHEIDSBELEIVING

Bijna 20% van de Hengeloërs voelt zich wel eens onveilig

Ongeveer één op de vijf Hengeloërs (18%) voelt zich wel eens onveilig in de eigen buurt. Significant meer dan in 2017, toen nog 13 procent van de inwoners zich wel eens onveilig voelde. Van de inwoners, die zich wel eens onveilig voelen, voelt slechts 2 procent zich vaak onveilig in de eigen buurt. De meesten voelen zich zelden onveilig.

Hengeloërs vertonen weinig vermijdingsgedrag

Hengelo scoort een 1,2 op de schaalscore voor vermijdingsgedrag. De deur 's avonds niet opendoen is met 30 procent de meest genoemde vorm van vermijdingsgedrag. Een kwart van de inwoners is bang slachtoffer te worden van criminaliteit.

Aandeel inwoners dat idee heeft dat er geen criminaliteit in de buurt is, is toegenomen

Er zijn in 2019, in vergelijking met 2017, significant meer mensen die vinden dat er geen criminaliteit in de buurt is (13% vs. 9%).

In 2019 vindt 9% van de inwoners van Hengelo dat er veel criminaliteit in hun buurt plaatsvindt. Veruit de grootste groep, ruim zeven van de tien (72%), heeft het idee dat er weinig criminaliteit in hun buurt plaatsvindt.

Hengeloërs per saldo negatief over ontwikkeling criminaliteit in de buurt

Het aandeel Hengeloërs dat denkt dat de criminaliteit in hun buurt in de afgelopen twaalf maanden is toegenomen (14%), is groter dan de groep die vindt, dat het is afgenomen (1%). Hierdoor is er sprake van een negatief saldo van 13 procentpunten.

Weinig mensen zijn vormen van ondermijning tegengekomen

Ondermijnende criminaliteit betekent grofweg de vermenging van de onder- met de bovenwereld. Van de inwoners van Hengelo is 18 procent wel eens een vorm van ondermijning tegengekomen en 67 procent niet. De bereidheid tot het melden van ondermijning is met 86 procent hoog te noemen. Zij zouden het wel melden aan de politie als ze ondermijning tegenkomen. Nee, ik zou het niet melden zegt 6 procent van de inwoners van Hengelo en 9 procent heeft geen antwoord gegeven.

Een rapportcijfer 7,5 voor de veiligheid van de buurt

Gemiddeld geven inwoners van Hengelo een 7,5 voor de veiligheid in de eigen buurt (7,3 in 2017).

Onveiligheidsgevoel hoogst op plekken waar groepen jongeren rondhangen

Aan de inwoners zijn verschillende (algemene en potentieel onveilige) plekken in Hengelo voorgelegd. Het blijkt dat 41 procent van de inwoners zich wel eens onveilig voelt op plekken waar groepen jongeren rondhangen in Hengelo.

Klein deel inwoners voelt zich vaak onveilig

Vier van de tien Hengeloërs (39%) voelt zich in haar algemeenheid wel eens onveilig. Een klein deel (1%) van de inwoners voelt zich vaak onveilig.

INHOUDSOPGAVE

1. Inleiding	5
1.1 Korte toelichting significantie.....	5
1.2 Korte toelichting schaalscores.....	5
1.3 Korte toelichting percentages	6
2. Leefbaarheid woonbuurt.....	7
2.1 Sociale cohesie	7
2.2 Oordeel over de woonbuurt.....	8
2.3 Functioneren gemeente	8
3. Overlast in de buurt	10
3.1 Vormen van overlast	10
3.2 Mate van ervaren overlast	11
3.3 Fysieke verloedering.....	12
3.4 Sociale overlast.....	12
3.5 Verkeersoverlast.....	13
3.6 Schaalscore totale overlast	14
3.7 Vorm(en) van overlast die als eerste moeten worden aangepakt.....	14
4. Veiligheidsbeleving	16
4.1 Veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt	16
4.2 Veiligheidsbeleving in Hengelo	20
4.3 Veiligheidsgevoel in het algemeen.....	21
5. Tips of andere opmerkingen voor het beleid voor leefbaarheid en veiligheid	22

1. Inleiding

Leven in een veilige omgeving is voor de meeste mensen heel belangrijk. Van 4 november tot en met 18 november 2019 is er een peiling onder het HengeloPanel gehouden en een oproep via sociale media. Het onderwerp van deze peiling was leefbaarheid en veiligheid. Hoe kijken Hengeloërs tegen de veiligheid in hun buurt aan? De gemeente Hengelo gebruikt de resultaten van deze peiling voor het verbeteren van haar veiligheidsbeleid.

Van de panelleden die waren uitgenodigd, hebben 932 leden de vragenlijst gestart. Inwoners van Hengelo zijn ook via sociale media opgeroepen om de vragenlijst in te vullen. Hiervan hebben 109 inwoners gebruik gemaakt. De vragenlijst is dus in totaal door 1041 inwoners gestart. Achteraf is een weging naar de populatie ('inwoners van Hengelo vanaf 18 jaar') uitgevoerd op leeftijd, wijk en geslacht. Daarmee zijn de resultaten in hoge mate representatief voor de inwoners van Hengelo vanaf 18 jaar.

Aan de panelleden is gevraagd hoe zij de leefbaarheid van hun woonbuurt ervaren. Voelen zij zich veilig? Ervaren ze overlast? En hoe vinden ze dat de gemeente functioneert als het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid? De volgende onderwerpen zijn bevraagd:

- leefbaarheid woonbuurt;
- oordeel functioneren gemeente over aanpak leefbaarheid en veiligheid;
- beleving overlast in de buurt;
- veiligheidsbeleving en onveilige plekken.

1.1 Korte toelichting significantie

Significantie is een belangrijke term in onderzoek. Het geeft aan of een verschil tussen uitkomsten echt is, of ontstaan door toeval. Om te bezien of 2017 en 2019 onderling 'werkelijk' verschillen, is gebruik gemaakt van significantietoetsen. Er bestaat namelijk een marge rondom de resultaten. Zo is bijvoorbeeld 34% niet exact 34%, maar zal dit in de werkelijkheid iets meer of iets minder bedragen. Als de marges van de jaren elkaar overlappen is er sprake van een niet-significant verschil. Overlappen deze marges elkaar niet, dan is er sprake van een significant verschil. Bijvoorbeeld, wordt een evenement gewaardeerd met een 7,3 en een marge van plus en min 0,2, bij een vorige meting werd het gewaardeerd met een 6,9 en een marge van plus en min 0,1. Dat betekent dat de werkelijk waarden dit jaar tussen 7,1 en 7,5 ligt en vorige keer tussen 6,8 en 7,0. Beide bereiken overlappen elkaar niet en dus is er sprake van een significant verschil.

In deze rapportage wordt een significant verschil in de grafieken aangeduid met een *. Tekstueel wordt er alleen over verschillen geschreven als deze significant zijn. Mocht dat een keer niet zo zijn, dan staat dat er duidelijk bij.

1.2 Korte toelichting schaalscores

In dit rapport wordt vaak gewerkt met meerdere stellingen of vragen die betrekking hebben op één onderwerp. Deze stellingen en/of vragen worden samengevat in een samengestelde score; de schaalscore. Bij de berekening van deze schaalscores is de werkwijze van het CBS gevolgd. De schaalscore varieert altijd tussen 0 en 10. Let op dat deze schaalscores niet gelijk zijn aan een rapportcijfer! De stellingen/vragen waarop de schaalscores zijn gebaseerd, hebben een ordinaal meetniveau (bijvoorbeeld een 5-puntsschaal van helemaal mee oneens tot en met helemaal mee eens). Dit betekent dat de volgorde van de schaal duidelijk is, maar dat de verschillen niet betekenisvol zijn. Een schaalscore van 8 is bijvoorbeeld meer dan een score van 4, maar je kunt niet zeggen dat de score van 8 twee keer zo hoog is.

1.3 Korte toelichting percentages

Door afronding kan het zijn dat percentages niet exact tot 100 procent optellen. In het geval inwoners meerdere antwoorden op een vraag kunnen geven, zullen de percentages de 100 overstijgen. Een percentage van 150 betekent dan dat mensen gemiddeld anderhalf antwoord hebben gegeven.

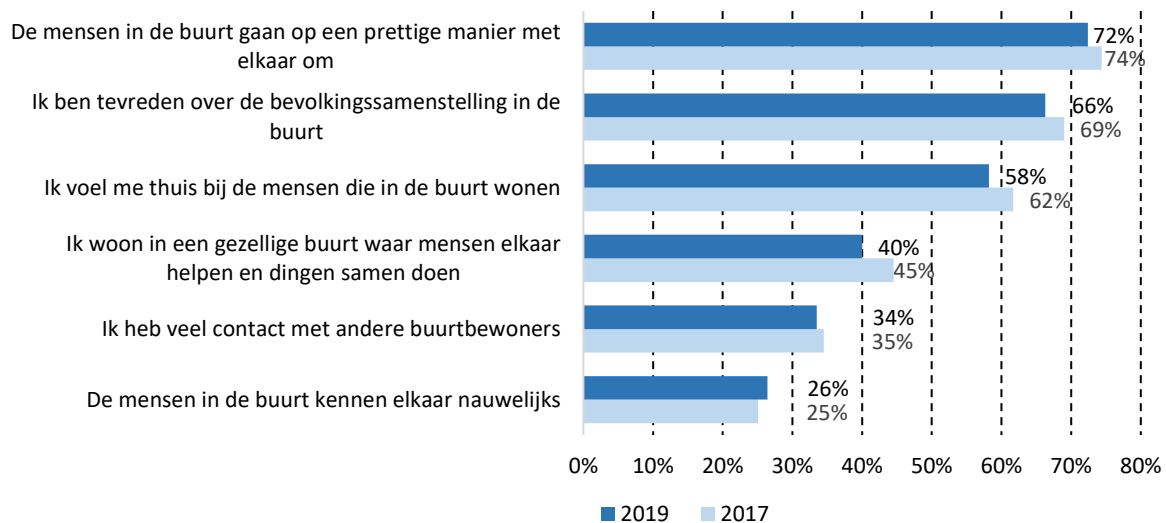
2. Leefbaarheid woonbuurt

In dit hoofdstuk wordt de leefbaarheid van de woonbuurt in Hengelo beschreven. Aan inwoners is gevraagd hoe zij hun buurt ervaren. Achtereenvolgens worden sociale cohesie, het oordeel over de eigen woonbuurt en het algemene oordeel over het functioneren van de gemeente, waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt, behandeld.

2.1 Sociale cohesie

Sociale cohesie is een belangrijke eigenschap voor de leefbaarheid binnen een buurt of wijk. Het geeft weer in welke mate mensen zich verbonden voelen met hun woonbuurt. In hoeverre vinden zij dat ze zelf en anderen betrokken zijn? Aan inwoners van Hengelo zijn onderstaande stellingen over sociale cohesie voorgelegd.

Figuur 1. Stellingen sociale cohesie, percentage (helemaal) mee eens.

72 procent van de inwoners van Hengelo vindt dat de mensen in de buurt op een prettige manier met elkaar omgaan. Over de bevolkingssamenstelling in de buurt zegt 66 procent van de Hengeloërs tevreden te zijn. 58 procent van de inwoners voelt zich thuis bij de mensen die in de buurt wonen. In Hengelo vindt gemiddeld 40 procent van de inwoners dat ze in een gezellige buurt wonen, waar mensen elkaar helpen en dingen samendoen. Ruim een derde van de Hengeloërs (34%) heeft veel contact met andere buurtbewoners. Een kwart van de inwoners (26%) geeft aan dat de mensen in de buurt elkaar nauwelijks kennen. De verschillen in de beantwoording tussen 2017 en 2019 zijn niet significant.

Schaalscore sociale cohesie

De schaalscore voor sociale cohesie is gebaseerd op de volgende vier, van de zes hierboven beschreven, stellingen:

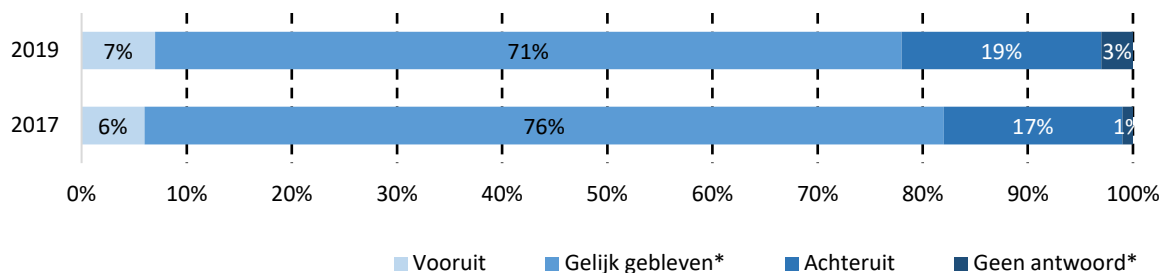
- de mensen in de buurt kennen elkaar nauwelijks;
- de mensen in de buurt gaan op een prettige manier met elkaar om;
- ik woon in een gezellige buurt waar mensen elkaar helpen en dingen samendoen;
- ik voel me thuis bij de mensen die in de buurt wonen.

De schaalscore varieert tussen 0 en 10. Hoe hoger de score, hoe positiever men de sociale cohesie in de eigen woonbuurt beoordeelt. De schaalscore voor Hengelo bedraagt in 2019 een 6,0. In 2017 was deze score een 6,2. Het verschil is niet significant.

2.2 Oordeel over de woonbuurt

Aan inwoners is gevraagd hoe zij de ontwikkeling van hun buurt in de afgelopen twaalf maanden ervaren. Vinden zij dat hun buurt voor- of achteruit is gegaan, of gelijk is gebleven? Het grootste deel van de Hengelose bevolking vindt dat de eigen woonbuurt de afgelopen 12 maanden gelijk is gebleven. In 2017 is 76 procent van de Hengelose bevolking deze mening toegedaan; in 2019 is dat 71 procent. Ook geven er in 2019 significant minder Hengeloërs een antwoord op deze vraag: in 2017 geeft 1 procent geen antwoord op deze vraag en in 2019 is dat 3 procent.

Figuur 2. Ontwikkeling van de buurt volgens Hengeloërs

**Significant verschil*

Het aandeel Hengeloërs dat vindt dat de buurt achteruit is gegaan in de afgelopen twaalf maanden (19%) is groter dan de groep die vindt, dat er een vooruitgang heeft plaatsgevonden (7%). Zodoende is er sprake van een negatief saldo van 12 procent. Er is bij voor- en achteruitgang van de eigen buurt geen significant verschil met de vorige peiling. Wel wat betreft 'de buurt is gelijk gebleven' In 2019 vinden minder inwoners van Hengelo dat de wijk gelijk is gebleven dan in 2017. Er geven in 2019 meer Hengeloërs 'geen antwoord'.

Rapportcijfer leefbaarheid woonbuurt

Vervolgens is aan inwoners gevraagd om met een rapportcijfer uit te drukken hoe prettig ze het vinden om in hun buurt te wonen. Hengeloërs geven, evenals in de vorige peiling, gemiddeld het rapportcijfer 7,7 voor het wonen in hun buurt.

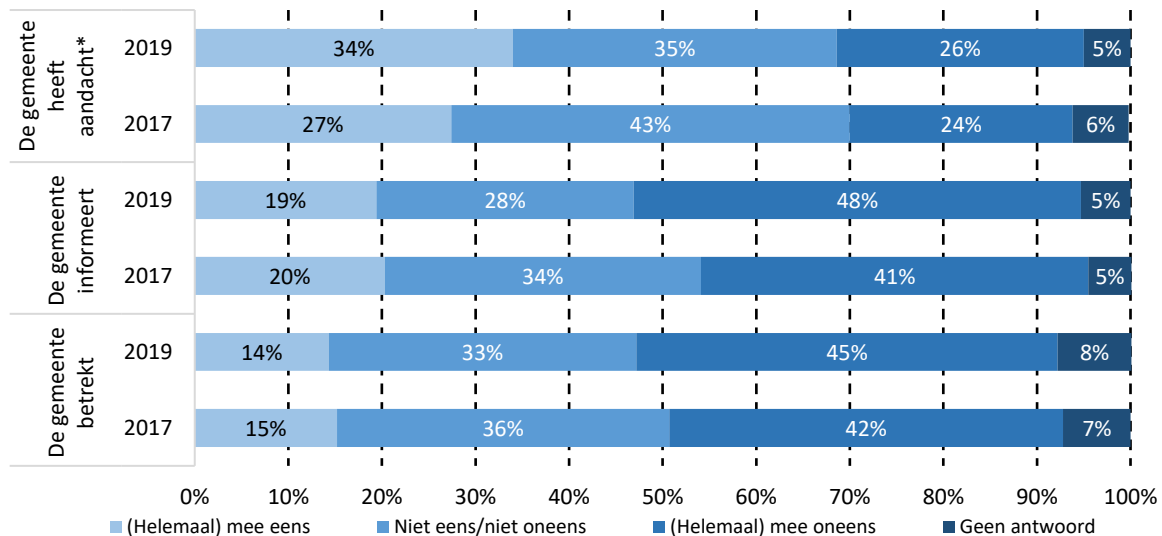
2.3 Functioneren gemeente

Er is gevraagd hoe tevreden men is over het (totale) functioneren van de gemeente Hengelo waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.

Allereerst zijn de volgende drie stellingen voorgelegd:

- De gemeente heeft aandacht voor het verbeteren van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
- De gemeente informeert de buurt over de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.
- De gemeente betreft de buurt bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid in de buurt.

Figuur 3. Stellingen over het functioneren van de gemeente met betrekking tot leefbaarheid en veiligheid in de buurt, percentage (helemaal) mee eens.

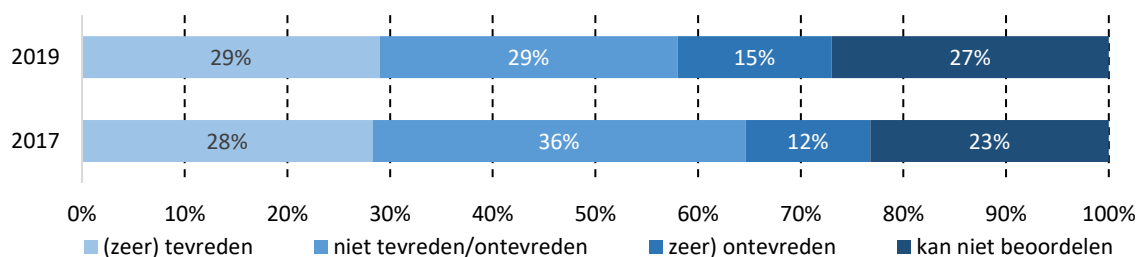
**Significant verschil*

Ruim een derde (34%) van de inwoners van Hengelo vindt dat de gemeente *aandacht heeft* voor het verbeteren van de leefbaarheid en veiligheid in de buurt. Dit is een significant hoger percentage dan in 2017. Significant minder inwoners van Hengelo zijn het niet eens/niet oneens met de stelling in 2019.

Een vijfde (19%) is van mening dat de gemeente de *buurt informeert* over de aanpak van de leefbaarheid en veiligheid en, een kleiner deel (14%), is het er (helemaal) mee eens dat de gemeente de *buurt betreft* bij de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. In de beantwoording op deze twee stellingen is er geen significant verschil tussen 2017 en 2019.

Tot slot in deze paragraaf, is in zijn algemeenheid gevraagd naar de (on)tevredenheid over het totale functioneren van de gemeente Hengelo voor de aanpak van leefbaarheid en veiligheid. Ongeveer drie van de tien inwoners (29%) van Hengelo zijn (zeer) tevreden over het functioneren van de gemeente. Ruim een kwart van de inwoners van Hengelo geeft aan dit niet te kunnen beoordelen (27%). Daarnaast is 29 procent niet tevreden/niet ontevreden. Kleine verschillen met 2017 zijn er wel, maar deze zijn niet significant.

Figuur 4. (zeer) tevreden of (zeer) ontevreden over het totale functioneren van de gemeente Hengelo waar het gaat om de aanpak van leefbaarheid en veiligheid.

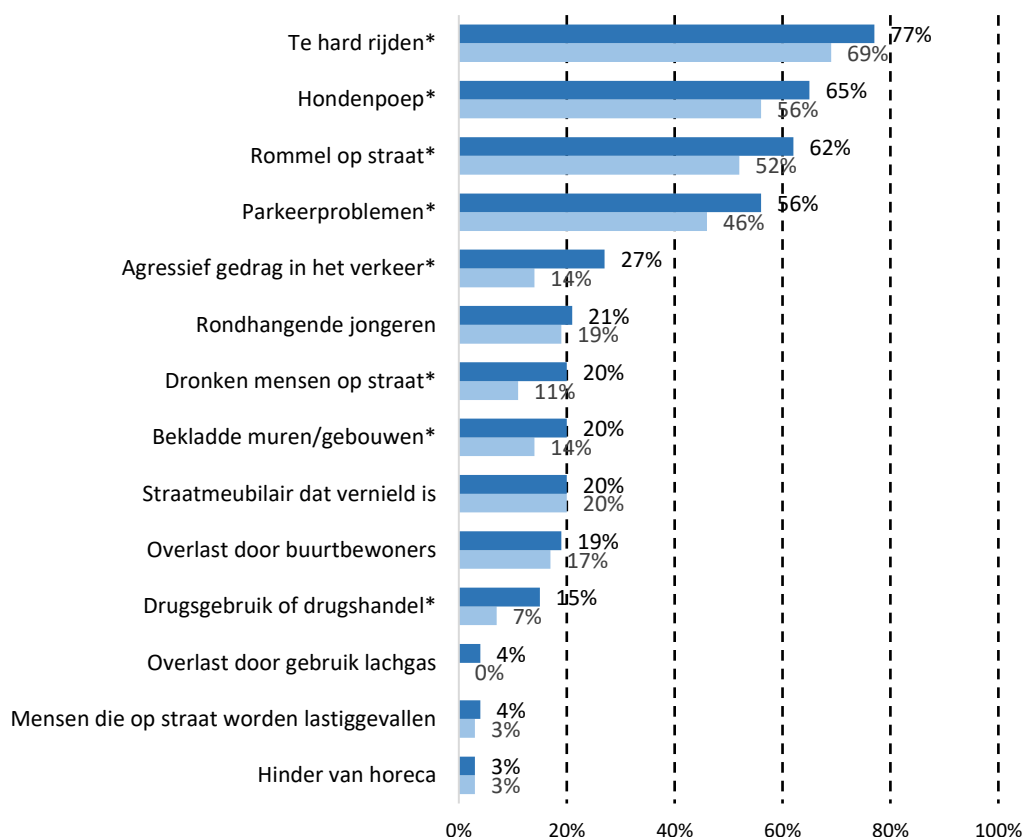
3. Overlast in de buurt

In dit hoofdstuk wordt weergegeven óf en in welke mate mensen vormen van overlast in hun buurt ervaren. Er wordt specifiek ingegaan op fysieke verloedering, sociale overlast, verkeersoverlast en totale overlast. Afsluitend worden de vormen van overlast behandeld, die volgens inwoners als eerste aangepakt zouden moeten worden.

3.1 Vormen van overlast

Aan de inwoners van Hengelo is gevraagd in hoeverre bepaalde vormen van overlast wel eens voorkomen in hun buurt.

Figuur 5. Vormen van overlast in Hengelo, percentage 'ja, komt wel eens voor'.

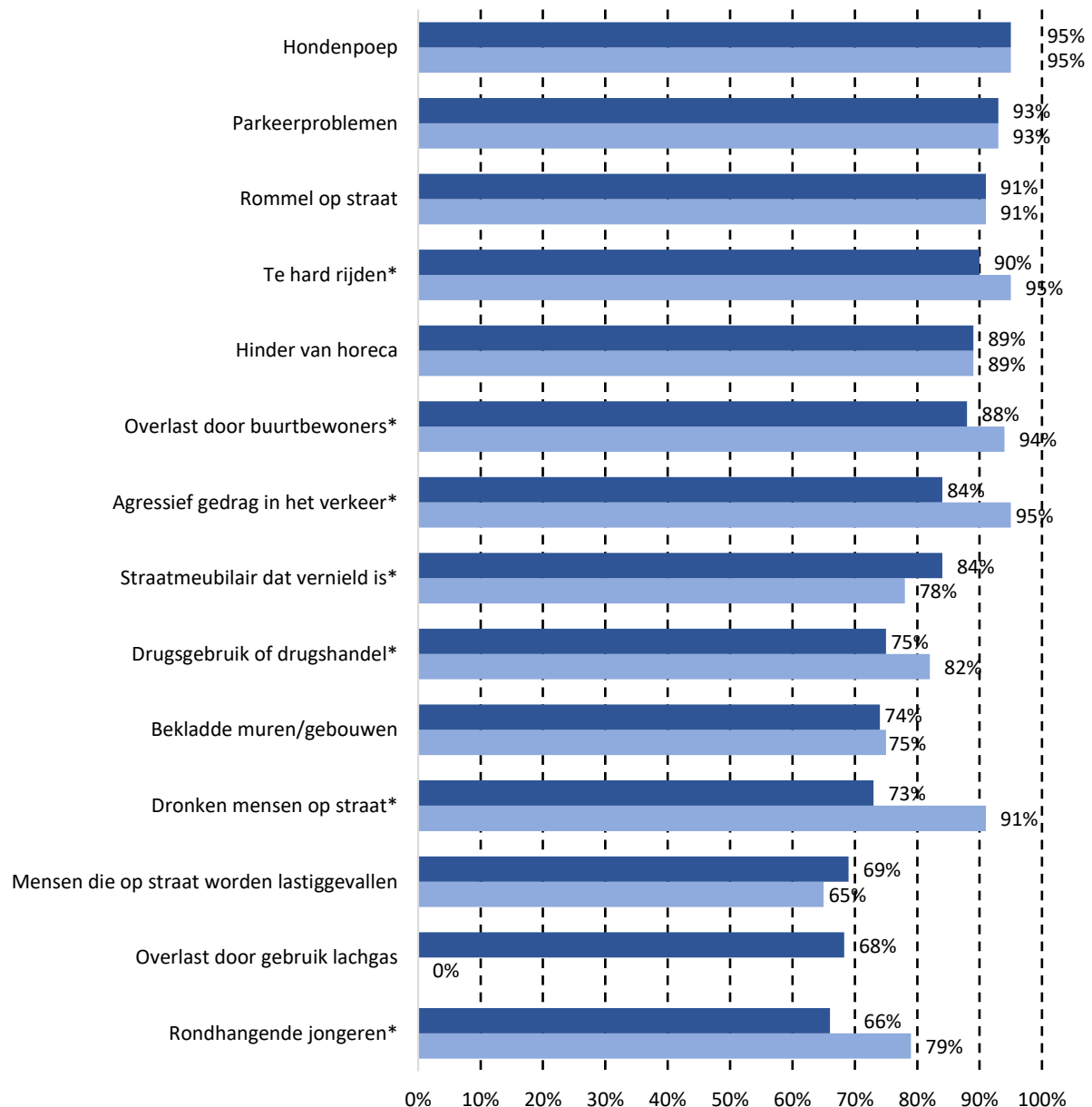
**Significant verschil*

Te hard rijden wordt met 77 procent het meestesignaleerd. Hondenpoep (65%) en rommel op straat (62%) komen volgens meer dan de helft ook wel eens voor in hun buurt. Ook wordt overlast door parkeerproblemen, door bijvoorbeeld foutgeparkeerde voertuigen of drukte, (56%) door meer dan de helft van de Hengeloërs genoemd. Opvallend is dat in 2019 veel meer overlast wordt ervaren dan in 2017. Hinder van horeca en mensen die op straat worden lastiggevallen komen weinig voor.

3.2 Mate van ervaren overlast

Vervolgens is aan de mensen, die aangaven dat bepaalde vormen van overlast voorkomen in hun buurt, gevraagd in welke mate ze hier zelf overlast van ervaren. Het meest opvallende aan de volgende grafiek is het verschil in de mate waarin overlast ervaren wordt van *dronken mensen op straat*; van 91 procent in 2017 naar 73 procent in 2019.

Figuur 6. Vormen van overlast, percentage overlast ('veel overlast' en 'een beetje overlast' samen).

**Significant verschil*

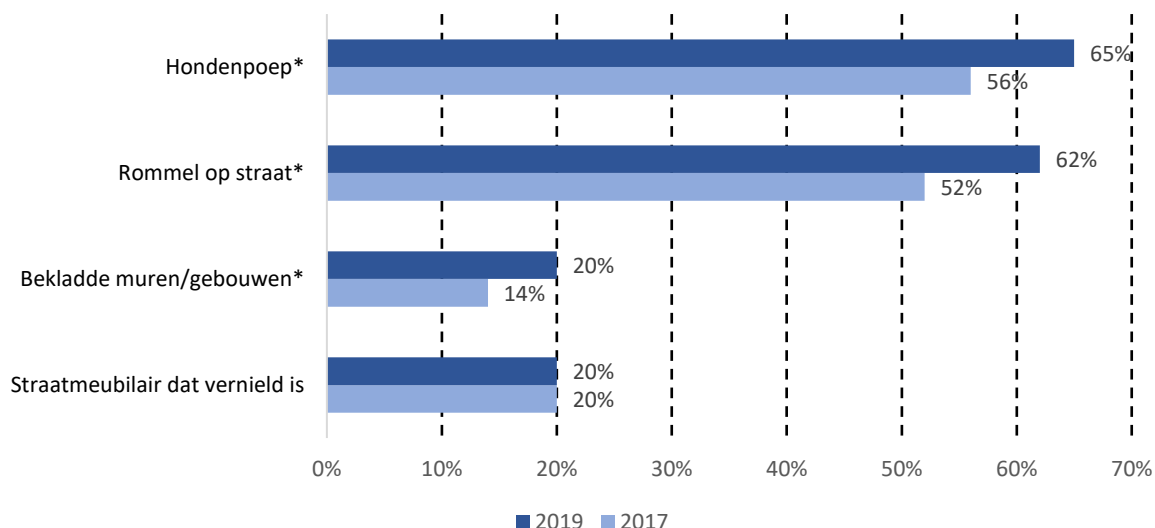
De meeste overlast wordt ervaren door hondenpoep op de stoep, straat of in de perken (95%), gevolgd door parkeerproblemen (93%) en rommel op straat (91%). Er is geen verschil met 2017. Werd in 2017 te hard rijden als tweede vorm van overlast benoemd, in 2019 staat met 90 procent deze vorm van overlast op een vierde plaats; een significant verschil in overlast door te hard rijden. Verder valt de toename op in overlast van straatmeubilair dat vernield is. Bij alle andere vormen van overlast met een significant verschil is de mate waarin overlast ervaren wordt lager dan in 2017.

3.3 Fysieke verloedering

Eén van de meest zichtbare problemen in buurten is fysieke verloedering. De volgende vier vormen van overlast behoren tot fysieke verloedering:

- rommel op straat;
- straatmeubilair, zoals vuilnisbakken, bankjes of bushokjes die vernield zijn;
- bekladde muren of gebouwen;
- hondenpoep op de stoep, straat of in de perken.

Figuur 7. Vormen van fysieke verloedering, percentage 'ja, komt wel eens voor'.

*Significant verschil

De meest voorkomende vorm van fysieke verloedering in Hengelo is hondenpoep, gevolgd door rommel op straat. De overlast van bekladde muren of gebouwen is significant toegenomen. De overlast van vernield straatmeubilair is ongewijzigd.

Schaalscore fysieke verloedering

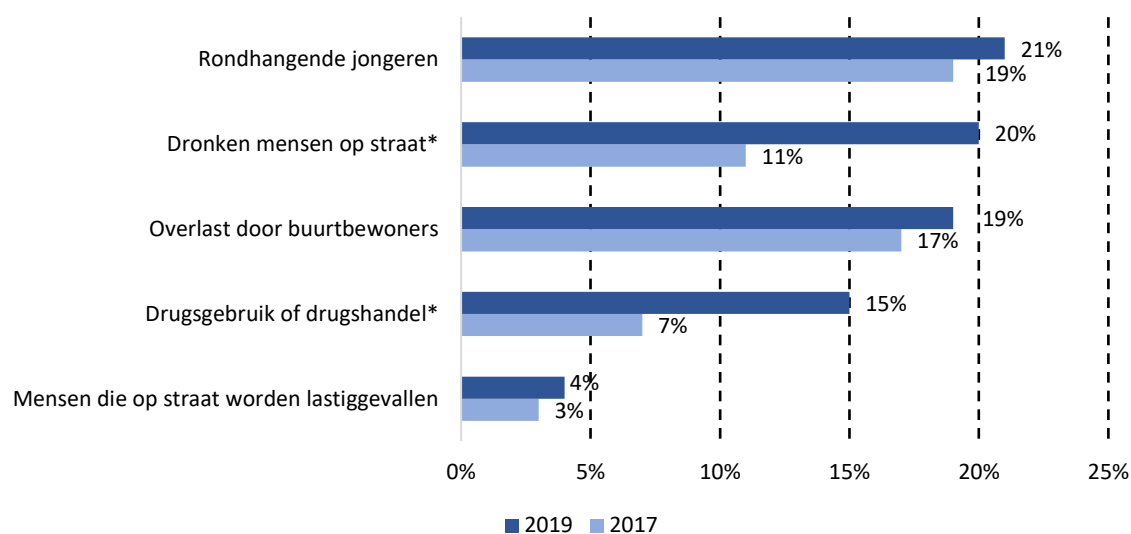
Met de vier bovengenoemde buurtproblemen is de schaa score voor fysieke verloedering berekend op basis van de mate van overlast. Hoe hoger de score op deze schaal, hoe ernstiger inwoners fysieke verloedering ervaren. Hengelo scoort gemiddeld een 3,0 en is daarmee iets hoger dan in 2017 toen de indicator op een 2,7 lag. Dit verschil is significant. De oorzaak van dit verschil komt door een toename van de ervaren overlast, en minder vaak een beetje of geen overlast.

3.4 Sociale overlast

Naast fysieke verloedering kunnen inwoners overlast in hun buurt ervaren door mede-inwoners, ook wel sociale overlast genoemd. De volgende vijf vormen van overlast behoren tot sociale overlast:

- dronken mensen op straat;
- rondhangende jongeren;
- drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeeshops;
- mensen die op straat worden lastiggevallen;
- overlast door buurtbewoners.

Figuur 8. Vormen van sociale overlast, percentage 'ja, komt wel eens voor'.

**Significant verschil*

Schaalscore sociale overlast

Voor de berekening van de schaalscore sociale overlast is gekeken naar de mate waarin mensen overlast ervaren door:

- dronken mensen op straat;
- drugsgebruik of drugshandel, bijvoorbeeld op straat of in coffeeshops;
- mensen die op straat worden lastiggevallen;
- rondhangende jongeren.

Ook hier geldt: Hoe hoger de score op de schaal, hoe meer overlast inwoners ervaren van deze vormen van gedrag. Gemiddeld scoort Hengelo een 1,8 op sociale overlast. Het verschil met 2017 (indicator van 1,6) is niet significant.

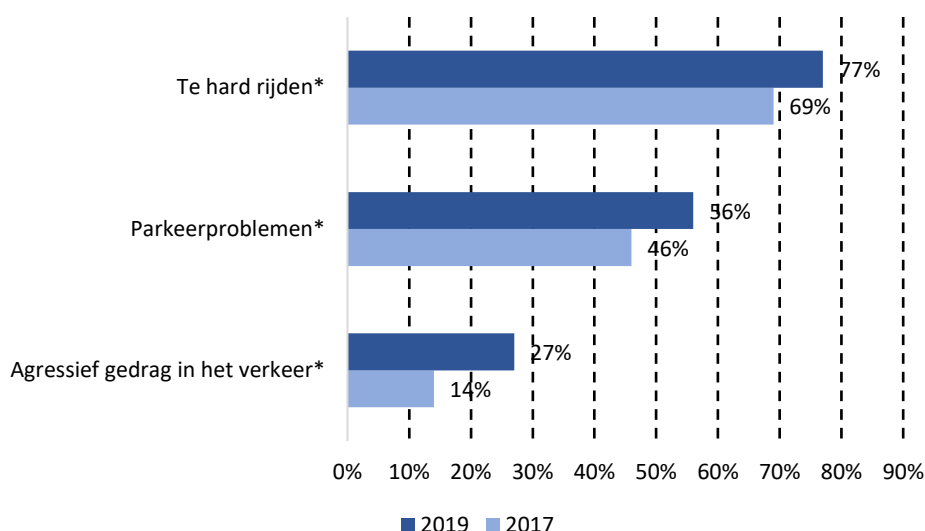
3.5 Verkeersoverlast

Een andere vorm van overlast in de buurt is verkeersoverlast. Hieronder wordt verstaan:

- te hard rijden;
- parkeerproblemen, bijvoorbeeld foutgeparkeerde voertuigen of drukte;
- agressief gedrag in het verkeer.

Te hard rijden is met 77 procent de meest voorkomende vorm van verkeersoverlast in Hengelo, gevolgd door parkeerproblemen. Agressief gedrag wordt met 27 procent het minst genoemd.

Figuur 9. Vormen van verkeersoverlast, percentage 'komt wel eens voor'.

**Significant verschil*

Schaalscore verkeersoverlast

Om de schaalscore verkeersoverlast te berekenen, zijn de drie bovengenoemde vormen van verkeersoverlast gebruikt. Hoe hoger de score op de schaal, hoe meer overlast men ervaart. In 2019 is de score op verkeersoverlast 3,9. Dat is significant hoger dan in 2017 toen deze indicator op een 3,5 lag.

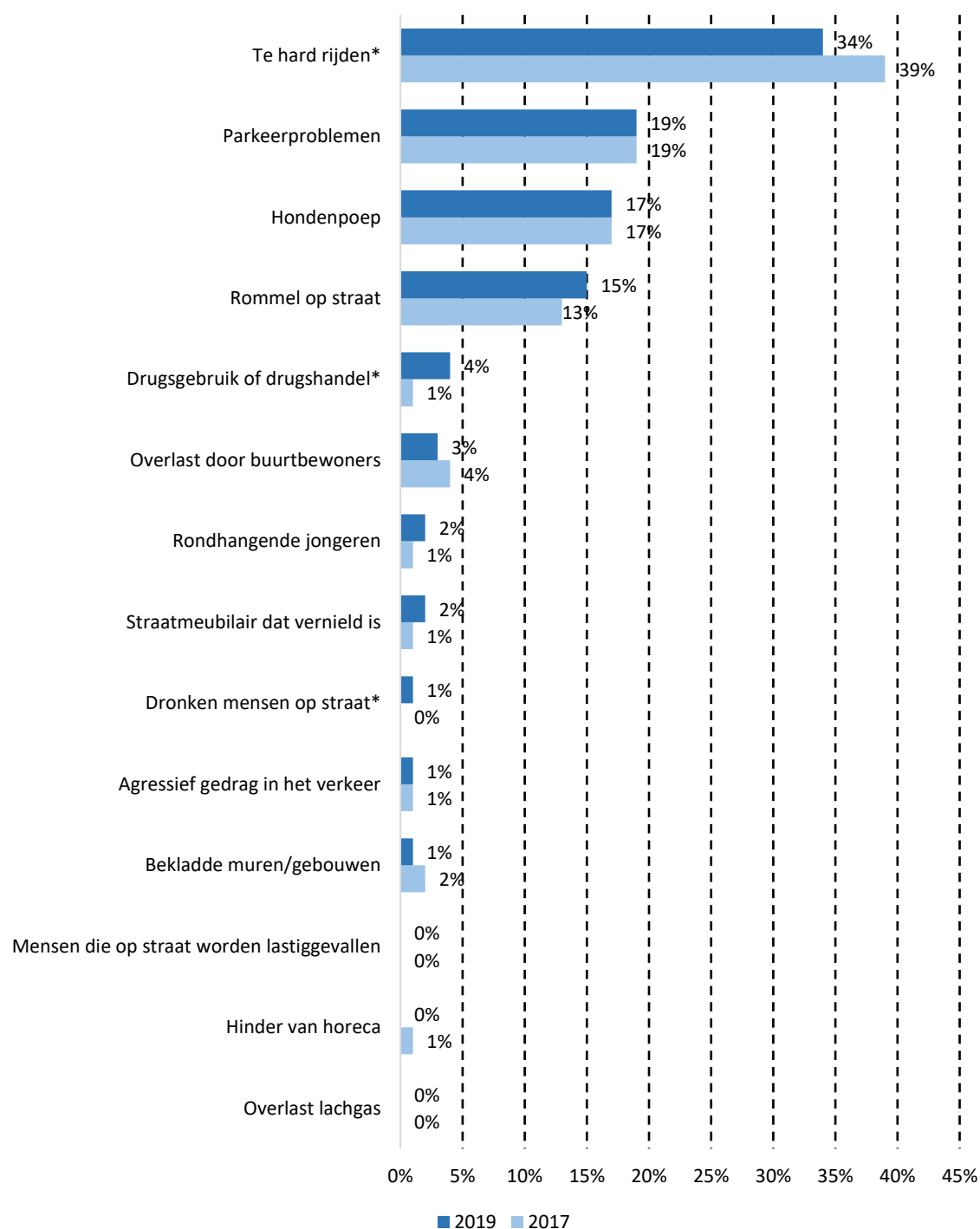
3.6 Schaalscore totale overlast

Op basis van alle dertien genoemde vormen van overlast/buurtproblemen in de voorgaande paragrafen, is een laatste schaalscore, de 'schaalscore totale overlast', samengesteld. Ook voor deze schaalscore, variërende tussen 0 en 10, geldt dat hoe hoger de score op de schaal, hoe hoger de ervaren totale overlast. Gemiddeld scoort Hengelo een 1,9 op totale overlast. In 2017 was deze schaalscore nog een 1,6. Er wordt in 2019 meer overlast ervaren.

3.7 Vorm(en) van overlast die als eerste moeten worden aangepakt

Aan inwoners, die één of meerdere vormen van overlast in de buurt ervaren, is gevraagd welke vorm van overlast als eerste aangepakt zou moeten worden. In figuur 10 is te zien welke vormen van overlast prioriteit zouden moeten krijgen volgens Hengeloërs. Te hard rijden (34%), parkeerproblemen (19%), hondenpoep (17%) en rommel op straat (15%), vormen een duidelijke top vier van soorten overlast, die volgens Hengeloërs als eerste moeten worden aangepakt.

Figuur 10. Welke vorm van overlast zou in uw buurt als eerste moeten worden aangepakt?

*Significant verschil

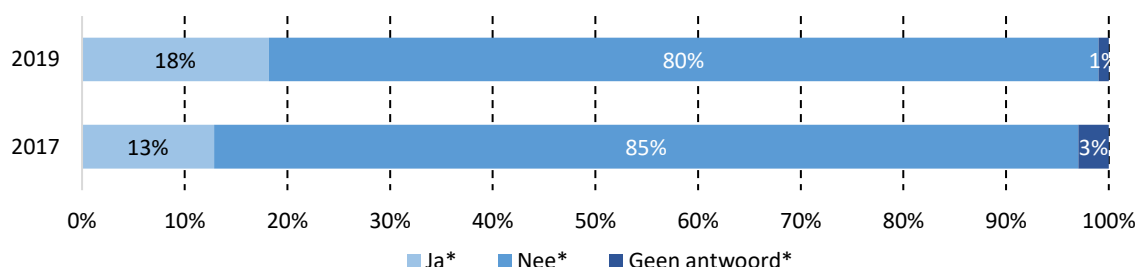
4. Veiligheidsbeleving

In dit hoofdstuk staat de veiligheidsbeleving centraal. Er wordt gekeken naar het veiligheidsgevoel in de eigen woonbuurt, het vertonen van vermijdingsgedrag, het oordeel over de aanwezigheid en ontwikkeling van criminaliteit in de buurt, het algemene oordeel over veiligheid in de buurt en onveiligheidsgevoelens op (mogelijk) onveilige plekken in Hengelo.

4.1 Veiligheidsbeleving in de eigen woonbuurt

Allereerst is gevraagd of men zich wel eens onveilig voelt in de eigen buurt. Voor 18 procent van de Hengeloërs is dat het geval. Er voelen zich meer Hengeloërs onveilig in 2019 dan in 2017 (13%). Het omgekeerde is ook het geval. In 2017 voelden zich significant meer mensen veilig in de eigen buurt dan in 2019.

Figuur 11: Voelt u zich wel eens onveilig in de eigen buurt, 2017 en 2019, in percentages.

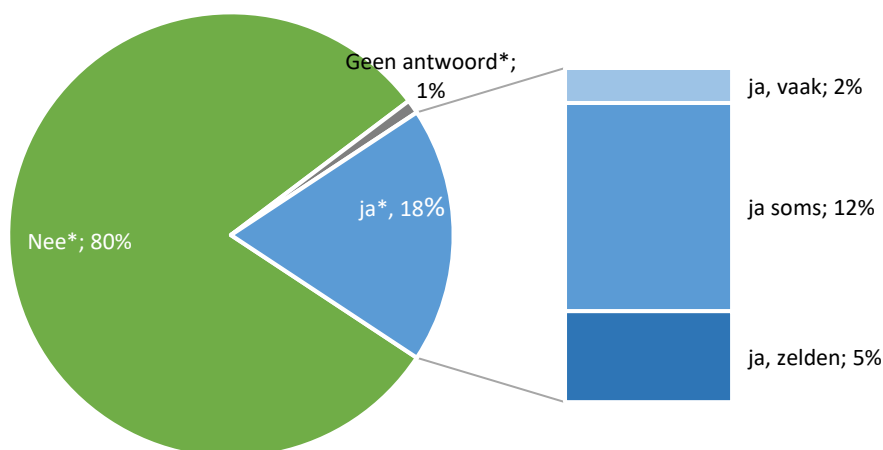

*Significant verschil

Aan de inwoners, die zich wel eens onveilig voelen in de eigen buurt, is vervolgens gevraagd in welke mate dat gevoel voorkomt.

De meeste mensen voelen zich soms (12%) of zelden (5%) onveilig in de eigen buurt. De volgende grafiek geeft een overzicht van de cijfers van deze 2 vragen uit de peiling van 2019

Figuur 12. Voelt u zich wel eens onveilig in de eigen buurt, 2019, en bij ja: vaak, soms of zelden.

Onveilig in eigen buurt: nee*, geen antwoord* en ja*: ja vaak, ja soms, ja, zelden

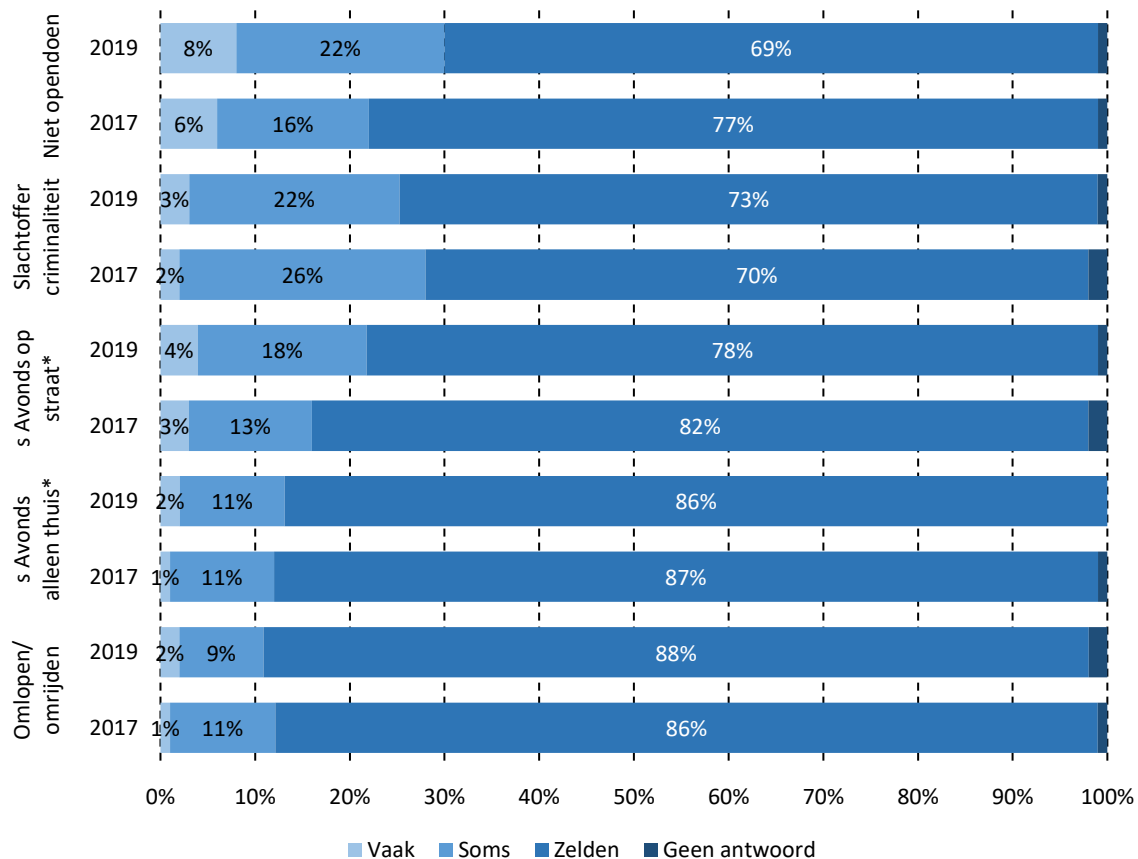
*Significant verschil

Vermijdingsgedrag

Of inwoners van Hengelo ook vermijdingsgedrag vertonen is achterhaald door te vragen hoe vaak het wel eens voorkomt dat zij:

- 's avonds de deur niet opendoen omdat zij het onveilig vinden;
- in hun eigen buurt omlopen of omrijden om onveilige plekken te vermijden;
- zich onveilig voelen als zij 's avonds in de buurt op straat lopen;
- zich onveilig voelen als zij 's avonds alleen thuis zijn;
- bang zijn om zelf slachtoffer van criminaliteit te worden.

Figuur 13. Vormen van vermijdingsgedrag, percentage.

Een relatief klein deel van de inwoners vertoont vormen van vermijdingsgedrag; 8 procent doet uit veiligheidsoverwegingen 's avonds vaak de deur niet open. En 22 procent doet dat soms niet. Veel mensen lopen of rijden zelden om (88%) omdat ze zich onveilig voelen. Een kwart van de Hengeloërs is bang slachtoffer van criminaliteit te worden (3% vaak en 22% soms).

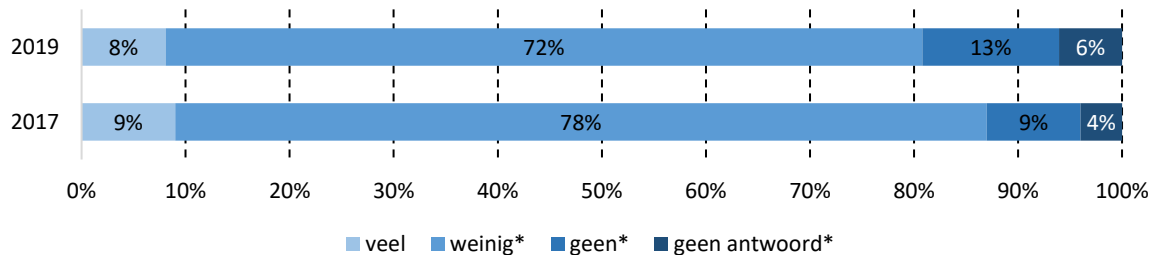
Schaalscore vermijdingsgedrag

Op basis van de hierboven genoemde vijf vormen van vermijdingsgedrag is de schaalscore vermijdingsgedrag berekend. Hoe hoger de score op deze schaal van 0 tot en met 10, hoe hoger het vertoonde vermijdingsgedrag. Met een schaalscore van 1,2 in 2019 is deze iets hoger dan in 2017, toen deze score op een 1,0 lag. Het verschil is echter niet significant.

Aanwezigheid criminaliteit in de buurt

Aan inwoners is gevraagd of zij een idee hebben in welke mate criminaliteit plaatsvindt in hun buurt. Van de inwoners van Hengelo denkt 8 procent dat er veel criminaliteit in hun buurt plaatsvindt en 13 procent denkt dat er geen criminaliteit plaatsvindt in de eigen buurt; 6 procent gaf geen antwoord. Veruit de grootste groep, 72 procent, heeft het idee dat er weinig criminaliteit in hun buurt plaatsvindt. Dit is significant minder dan in 2017, toen 78 procent van de Hengeloërs dit van mening was. Er zijn in 2019 significant meer mensen die vinden dat er geen criminaliteit in de buurt is (13% tegen 9%).

Figuur 14. Percentage inwoners dat het idee heeft dat er criminaliteit in de buurt plaatsvindt, Hengelo.

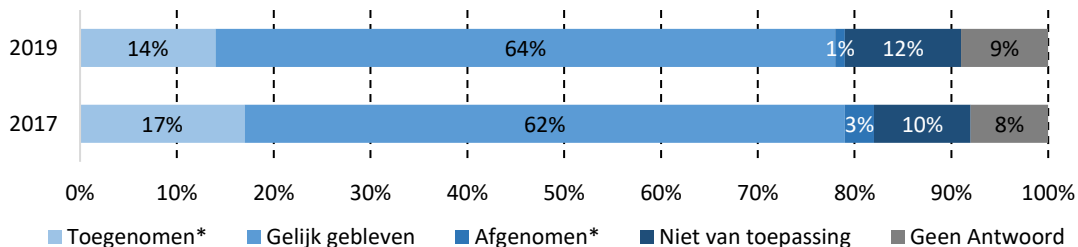

**Significant verschil*

Ontwikkeling criminaliteit in de buurt

Vervolgens is voorgelegd of men denkt dat de criminaliteit in de buurt in de afgelopen twaalf maanden is toegenomen, afgenomen of gelijk gebleven.

Figuur 15. Ontwikkeling criminaliteit in de buurt (procentueel saldo toegenomen-afgenomen).

**Significant verschil*

Het aandeel Hengeloërs dat denkt dat de criminaliteit in hun buurt in de afgelopen twaalf maanden is toegenomen (14%), is groter dan de groep die vindt, dat het is afgenomen (1%). Zodoende is er sprake van een negatief saldo van 13 procentpunten.

Ondermijnende criminaliteit

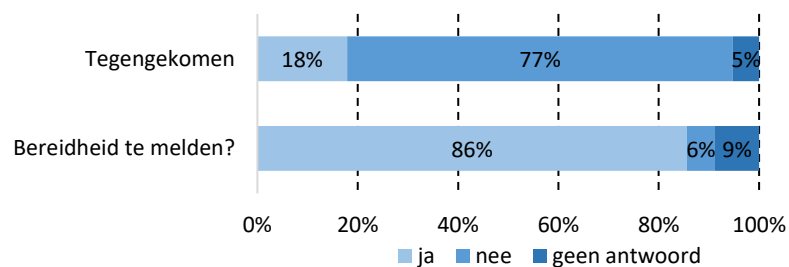
Ondermijnende criminaliteit betekent grofweg de vermenging van de onder- met de bovenwereld. Het is de criminaliteit die vaak verborgen blijft, of waarbij mensen het gevoel hebben dat er iets niet pluis is. Het gaat dan bijvoorbeeld om illegale hennepteelt, drugshandel, geld witwassen, mensenhandel, bedreiging en intimidatie, vastgoedfraude. De twee vragen over ondermijnende criminaliteit zijn in 2019 voor het eerst gesteld.

De volgende twee vragen zijn er over ondermijning voorgelegd:

- Bent u vormen van ondermijning tegengekomen?
- Bent u bereid om signalen van deze vormen van ondermijning bij de gemeente, misdaad anoniem of politie te melden?

Van de inwoners van Hengelo is 18 procent wel eens een vorm van ondermijning tegengekomen en 77 procent niet. Vervolgens is de vraag voorgelegd of men bereid is signalen van deze vormen van ondermijning bij de gemeente, misdaad anoniem of politie te melden. De meeste mensen zijn bereid om deze ondermijning te melden (86%); 6 procent van de Hengeloërs zou dit niet willen doen en beantwoordt de vraag met nee en 9 procent heeft geen antwoord op deze vraag gegeven. De volgende figuur geeft een overzicht van de gegeven antwoorden op deze vraag.

Figuur 16. Ondermijnende criminaliteit, 2019.

Rapportcijfer veiligheid woonbuurt

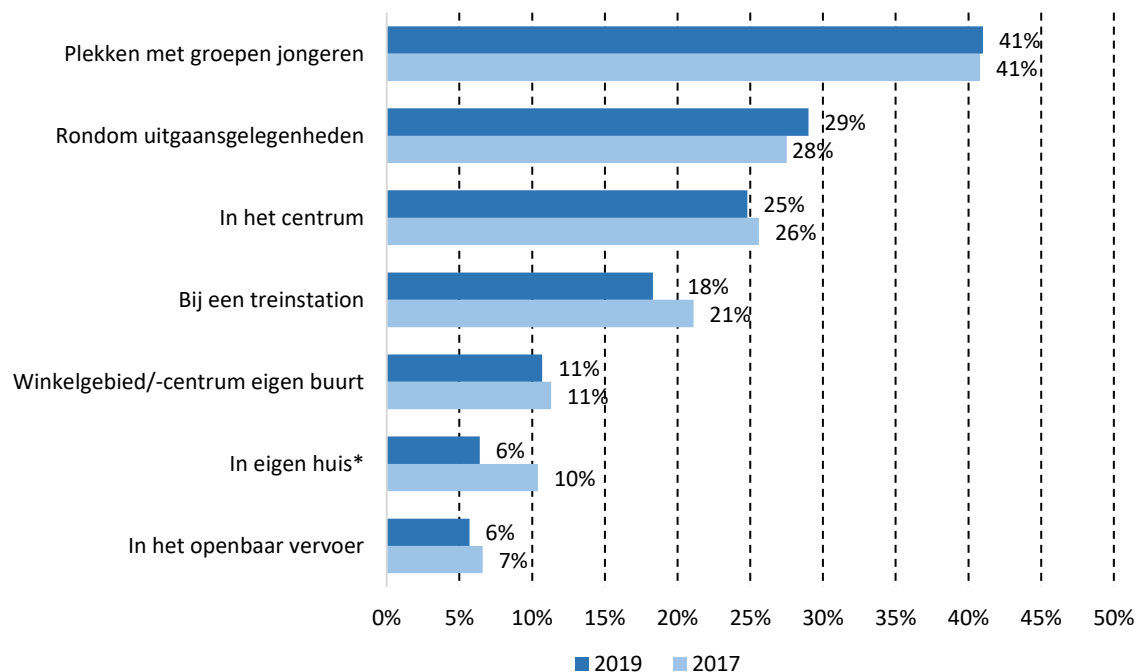
Gemiddeld geven inwoners van Hengelo een 7,5 voor de veiligheid in de eigen buurt. Dit is hoger dan in 2017, toen het cijfer een 7,3 was.

4.2 Veiligheidsbeleving in Hengelo

Aan de inwoners zijn verschillende (algemene) plekken in Hengelo voorgelegd en gevraagd óf en hoe vaak ze zich hier onveilig voelen. Het gaat om de volgende plekken:

- Rondom uitgaansgelegenheden in Hengelo
- Op plekken waar groepen jongeren rondhangen in Hengelo
- In een winkelgebied/winkelcentrum (niet in de binnenstad) in Hengelo
- In het openbaar vervoer in Hengelo
- Bij een treinstation in Hengelo
- In uw eigen huis in Hengelo

Figuur 17. Onveiligheidsgevoel op (potentieel onveilige) plekken in Hengelo, percentage 'vaak/soms'.

**Significant verschil.*

Het blijkt dat 41 procent van de inwoners zich wel eens onveilig voelt op plekken waar groepen jongeren rondhangen in Hengelo. 29 procent van de Hengeloërs voelt zich soms of vaak onveilig rondom uitgaansgelegenheden in Hengelo. Een kwart (25%) voelt zich wel eens onveilig in het centrum van Hengelo. Bijna één op de vijf inwoners (18%) geeft aan zich niet altijd veilig te voelen bij een treinstation in Hengelo. In een winkelgebied/winkelcentrum (niet in de binnenstad) in Hengelo voelt slechts 11 procent zich wel eens onveilig. In eigen huis en in het openbaar vervoer voelt 6 procent van de inwoners van Hengelo zich niet altijd veilig.

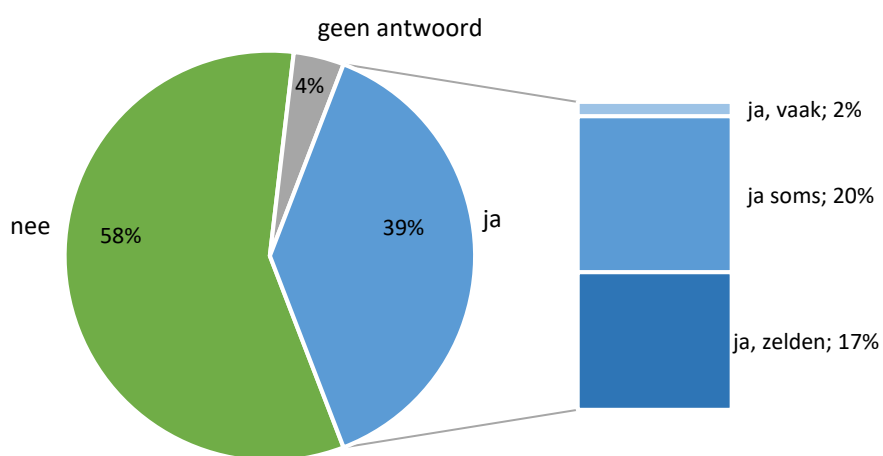
Er hebben 302 respondenten de moeite genomen een toelichting te geven; 61 daarvan geven aan dat ze geen opmerking hebben of dat de vraag niet van toepassing is. Er zijn 71 respondenten die zeggen dat ze zich wel veilig voelen in Hengelo, dat er met Hengelo niets mis is of een andere uitspraak van deze strekking. Blijven er 169 respondenten over die soms meerdere suggesties geven; zij gaven samen 197 opmerkingen. De meeste daarvan hebben te maken met onveiligheidsgevoelens in het donker (30x), met groepen jongeren (21x) zijn druggerelateerd (14x) of hebben met te maken met te hard rijden (13), onpure types (12x). Vervolgens is er 9 keer de wens voor meer blauw op straat dan wel handhaving geuit.

4.3 Veiligheidsgevoel in het algemeen

Naast hoe (on)veilig mensen zich voelen in hun eigen buurt (§ 4.1), is gevraagd naar het veiligheidsgevoel in het algemeen. Vier van de tien Hengeloërs (39%) voelt zich wel eens onveilig en 58 procent niet. Deze cijfers laten geen verschil zien met 2017.

Aan de mensen die aangaven zich wel eens onveilig te voelen is gevraagd of ze zich vaak, soms of zelden onveilig voelen. Van de mensen zie zich wel eens onveilig voelen (39%), zegt een klein deel (2%) in 2019 zich vaak onveilig te voelen en 20 procent voelt zich soms onveilig; zelden zich wel eens onveilig te voelen zegt 17 procent . Ook hier is er geen verschil in veiligheidsbeleving tussen 2017 en 2019.

Figuur 18. Algemeen veiligheidsgevoel en de mate van onveiligheidsgevoelens, 2019

5. Tips of andere opmerkingen voor het beleid voor leefbaarheid en veiligheid

Als laatste is er in de vragenlijst een mogelijkheid geboden om tips en andere opmerkingen voor het beleid van de gemeente Hengelo ten aanzien van leefbaarheid en veiligheid te maken. Hiervan is veelvuldig gebruik gemaakt. Hiervan hebben 349 respondenten gebruik gemaakt. Hieronder een kort overzicht van de meest gegeven items waarover tips zijn gegeven en / of opmerkingen zijn gemaakt.

De meest gegeven tips of opmerkingen betreffen allerlei opmerkingen die betrekking hebben op de gewenste aanwezigheid van 'blauw' op straat. (44x) Het gaat om zowel een betere zichtbaarheid als om meer capaciteit. In het verlengde hiervan wordt ook vaak gepleit voor handhaving (20x). Het gaat hier om allerlei vormen van handhaving.

Communicatie verbeteren (30x) is een goede tweede. Hierbij is de essentie dat de gemeente beter met de burgers moet communiceren, beleid beter moet uitleggen, beter moet luisteren naar inwoners, maar ook ervoor zorgen dat het blad waarin de gemeente de berichten publiceert ook bij iedereen bezorgd wordt. Ook wordt gepleit voor een betere, andere aanpak van beleid.

In de fysieke sfeer wordt er gepleit voor verbetering van straatverlichting (22x) bij fietspaden en wegen en het verbeteren van de afvalinzameling (13x).

Kennispunt Twente
Nijverheidstraat 30
7511 JM Enschede

www.kennispunttwente.nl
Info@kennispunttwente.nl

Kennis **punt**
Twente